

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1985/25

KARAR NO : 1985/35

ÖZET: Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olmakla beraber, 1402 sayılı Yasa'nın 13/a-b.maddesindeki süre ve bağlantı koşullarını içermeyen suça ait davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Murat Durmuş ve Arkadaşları

O L A Y : 23.3.1979 günü Ağrı Adliyesinde görülen bir siyasi davanın

sanıkları Adliyeden çıkarıldı ı sırada içlerinde sanıkların bulunduğu bir grubun (kahrolsun hükümet) diye slogan atarak hükümetin manevi şahsiyetini tahkir ve tezyif ettikleri ileri sürülerek TCK'nun 159.madde gereğince tecziyeleri istemiyle Ağrı C.Savcılığı'nın 14.6.1979 günlü, 118 sayılı iddianamesi ile haklarında kamu davası açılmıştır.

Ağrı Asliye Ceza Mahkemesi, 14.6.1979 gününde, 1979/157-92 sayı ile; atılı suça ait davanın Ağır Ceza Mahkemesi'nde görülmesi gerektiğini belirterek görevsizlik kararı vermiştir.

Ağrı Ağır Ceza Mahkemesi, 30.6.1980 gününde, esas 1979/191-karar 1980/77 sayı ile; atılı suçun sıkıyönetim ilanına neden olan olaylardan olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Dosya Ağrı C.Savcılığı kanalıyla Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı'na gönderilmiş, Erzurum 9.Kolordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı'nın, 4.2.1981 gün, 255 sayılı yazısı ile; sanıklara atılı suçun ağırlığında 18.4.1980 günü ilan olunan sıkıyönetimden üç aydan daha önce işlenmesi ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu suçlarla bağlantı bulunmaması nedeniyle dava dosyası Ağrı Ağır Ceza Mahkemesi'nde rüyyet edilmek üzere Ağrı C.Savcılığı'na geri çevrilmiştir.

Ağrı Ağır Ceza Mahkemesi, dava dosyasını yeniden 1981/56 esas sayısına kaydederek duruşmaya bir süre devam etmiş ve 18.9.1984 gününde, esas 1981/56, karar 1984/150 sayı ile; evvelce kendi mahkemesince verilip kesinleşen bir görevsizlik kararı mevcut bulunmasına göre bu karar kaldırılmadan yeniden davanın kendi mahkemesinde görülmesi mümkün bulunmadığından yargılamanın durdurulmasına ve dosyanın gereği için Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermiştir.

Erzurum-Ağrı-Kars-Artvin İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkeme-

si, 29.1.1985 gününde, esas 1984/185 sayı ile; sanıklara atılı suçun sıkıyönetim ilanından üç aydan daha önce işlenmesi ve sıkıyönetim mahkemelerinin el koyduğu suçlarla bağlantılı bulunmadığı gerekçesiyle Adli Yargı yerinin görevli olduğu kanısına vararak 2247 sayılı Yasa'nın 19.maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvuruda bulunulmasına karar vermiştir.

Bu karar gereği dosya Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı'nın 30.1.1985 gün, 174 sayılı yazısıyla Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Y.İsmet Ayer, Mebrure Gözdemir, A. Mazhar Akman, Ergun Argon, Yavuz T.Özgen ve Muammer Aksüt'ün katılmaları ile yaptığı 11.2.1985 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim İsmet Köker'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Sezai Aydınalp'in Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düğünüldü:

Sanıklara atılı suç Ağrı ilinde 20.4.1980 günü ilan olunan sıkıyönetimden üç aydan daha önce 23.3.1979 işlenmiştir.

Dava konusu suç siyasal-ideolojik görüş ayrılığından kaynaklandığından sıkıyönetim ilanına neden olan olaylara ilişkin bulunmaktadır.

Ancak sözü edilen suçun, 1402 sayılı Yasa'nın 13/a. maddesindeki üç aylık süre dışında işlenmesine ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu herhangi bir suç ile genel ve ortak amaç içerisinde örgütsel ve organik bağlantılı olarak işlendiği hususunda dosyada somut kanıt bulunmamasına göre, anılan maddenin (b) bendindeki bağlantı koşulu da gerçekleşmediğinden davanın Adli Yargı yerinde görülmesi ve bu nedenle Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi'nin başvurusunun kabulü ile Ağrı Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

.../...

S O N U Ç : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Erzurum Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Nolu Askeri Mahkemesi'nin başvurusunun kabulü ile Ağrı Ağır Ceza Mahkemesi'nin 30.6.1980 günlü, esas 1979/191, karar 1980/77 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına 11.2.1985 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

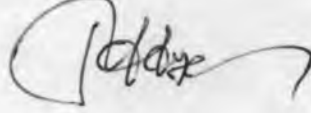
Başkan

Servet Tüzün

Üye

Y. İsmet Ayer

Üye

Mebrure Gözdemir

Üye

A. Mazhar Akman

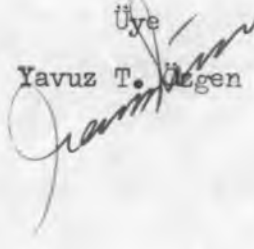
Üye

Ergun Arçun

Üye

Yavuz T. Üçgen

Üye

Muammer Aksüt

G/T.